

הנחיות למורים - שקט או אש להבה?

שם היחידה	שקט או אש להבה?
כיתה ואופן למידה	כיתות ו-ז. מצגת למורה להצגה במליאה ולעבודה בקבוצות קטנות.
מטרות	<ul style="list-style-type: none"> • לפתח מודעות ליתרונות ולחסרונות של סגנונות למידה שונים. • לפתח חשיבה ביקורתית. • להשליך מתוכן הסיפור לעולם העכשווי והפרטי. • להכיר סיפור של חכמי המזרח.
מיומנויות	<ul style="list-style-type: none"> • פיתוח מודעות לדרכי למידה ולסגנונות למידה שונים. • פיתוח הבנה, סובלנות וקבלה כלפי אנשים שסגנון הלמידה שלהם שונה משלנו. • פיתוח חשיבה ביקורתית.
משך היחידה	2-1 שיעורים.
שילוב ברצף ההוראה או עקב אירוע מזמן	<p>תוכנית לימודים לכיתות ו : פרשת השבוע ומדרשה. תוכנית לימודים לכיתות ז : התבררות והתגברות. תוכניות לימודים לכיתות ו-ז :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ציר אורייני – הסיפור היהודי : אגדות, יומנים, ביוגרפיות – דמויות מופת, דרשה. • ציר מעגלי חיים וחברה – מודעות עצמית, סובלנות, שונות.

רקע:

סגנון למידה הוא האופן שבה האדם קולט את הידע ומעבד אותו.

קיימות כמה תיאוריות על סגנונות למידה ועל המשמעות שלהם בנוגע ללמידה בכיתה. יש הלומדים טוב יותר באופן חזותי, אחרים לומדים טוב יותר באופן שמיעתי. יש המתרכזים באמצעות נגיעה בחפץ כלשהו על ידי מישוש או מעיכה שלו, ואחרים צריכים לנוע ולפעול. יש הלומדים בשקט מוחלט ואחרים זקוקים למוזיקת רקע בעוצמות שונות. גם הלמידה באופן אישי או בקבוצה מבטאת סגנון למידה.

אין סגנון למידה שנחשב טוב יותר מהאחר, אין סגנון טוב או סגנון רע. לכל לומד יש סגנון המועדף עליו, ואיתו הוא יכול לממש את כישורנותו.

הנושא של סגנונות למידה מעורר דיון: האם המורה צריך להתאים את דרך הוראתו לסגנונות הלמידה של כל תלמיד ותלמיד?
במצגת זו איננו עוסקים בסוגיה זו ואיננו עוסקים בנושא מנקודת מבטו של המורה, אלא מנקודת מבטם של הלומדים, כאשר המטרה היא לעורר מודעות עצמית וסובלנות כלפי האחר.

הסיפור שלפנינו עוסק בקבוצת תלמידים מבית המדרש של הרב שמעון אגסי שעסקו בלימוד סוגיה תלמודית בשקט. לעומתם, התלמיד יצחק נסים למד בהתלהבות רבה תוך טלטול גופו, מה שהפריע לשאר התלמידים. הרב אגסי לא גער בו, אלא להפך, מדבריו אפשר היה להבין שהוא מצדד בסגנון הלמידה הנלהב של התלמיד יצחק נסים.

הפעילות במצגת מיועדת להעלות את המודעות ולפתח את הסובלנות לכך שלכל אחד דרך משלו ללמידה. המצגת מזמינה את הלומדים לבחון את היתרונות ואת החסרונות של סגנונות הלמידה השונים, ולחשוב כיצד אפשר ללמוד יחד בלי להפריע זה לזה.

שקופית 1 – פתיחה

שקופית הפתיחה מציגה את נושא המפגש.

אפשר לשאול את הלומדים כיצד לדעתם הכותרת מתקשרת לשאלות שמעסיקות אותם. אפשר לעשות זאת בקצרה, כדי לא לסטות מאוד מהנושא העיקרי.

שקופית 2 – איך מתאים לי ללמוד?

הלומדים יבטאו באמצעות סקר לייקים את העדפותיהם לסגנונות למידה שונים.

מטרת הפעילות היא להמחיש את השונות הקיימת בכיתה, ולהעלות את מודעות התלמידים לסגנונות הלמידה של עצמם ושל אחרים.

שקופית 3 – מרחבי למידה

מרחבי למידה

לפיכם 3 דוגמאות למרחבי למידה. לאיזה מהם אתם הכי מתחברים?

<p>לבד עם ביסא ושולחן</p> <p>יחידות</p> <p>חסרונות</p>	<p>בנמסיה ובנשיחה בקבוצה</p> <p>יחידות</p> <p>חסרונות</p>	<p>בשניים על מושבים רבים</p> <p>יחידות</p> <p>חסרונות</p>
--	---	---

הקודם >

לפני הלומדים מוצגים שלושה מרחבי למידה. שאלו את הלומדים מה הוא מרחב הלמידה המתאים להם ביותר.

הלומדים יציגו את היתרונות ואת החסרונות בכל מרחב למידה. באמצעות מענה על שאלות אלו יבינו הלומדים באיזה מרחב מוטב להם ללמוד כדי לממש את עצמם בלמידה.

בלחיצה על "שאלה לדיון" תיפתח חלונית ובה הצעה נוספת לדיון בכיתה.

שקופית 4 – שקט או אש להבה?

קראו את הסיפור ושאלו את הלומדים מה דעתם על סגנון הלמידה של התלמיד יצחק נסים.

ספרו ללומדים שיש דרכים שונות וסגנונות שונים ללמידה. שאלו אותם – איך אתם אוהבים ללמוד?

ספרו להם על מודל VAK, המבחין בין 3 סגנונות למידה: הסגנון החזותי, הסגנון השמיעתי והסגנון התנועתי-חושי (קינסטטי). הלומדים החזותיים ילמדו תוך קריאה וראייה, הלומדים משמיעה ילמדו על ידי הקשבה ודיבור, והקינסטטיים על ידי מגע ותנועה. לומד קינסטטי הנוהג להתנדנד תוך כדי לימוד, זקוק לפעילות ולתזוזה של גופו כדי לקלוט את הנלמד. לומדים המעדיפים סגנון למידה קינסטטי יתקשו ללמוד בלימודים מסורתיים המבוססים על הרצאות. יש הנוהגים להתנדנד בעת קריאה ולימוד תורה ותלמוד. יש לכך כמה הסברים הלכתיים, ותוכלו לקרוא על כל [בקישור מתוך אתר חב"ד](#).

"שקט או אש להבה?"

"הרב שמשון אגסי יושב בבית המדרש שבבואדא בשכר תלמידי מסביבו לומדים בשקט את השינה. לשמחתם, תלמיד אחד ששמו יצחק נסים (לימים הראשון לריון) יעב לריד על הספסל ולמד בהתלהבות עמוה עד שטלטל את הספסל מרוב להט הלימוד.

שאר התלמידים גערו בו שהוא מפריע לרב בלימודו, מפריע לו להתרכז, אך הרב אגסי התערב ואמר: "שימשך לנדר את הספסל: אתם לומדים בשקט, ואילו אני מחפש אש להבה!"

מה דעתכם על דרך הלימוד של התלמיד יצחק נסים?

הקודם >

רוב הלומדים משלבים בין שלושת הסגנונות, אבל בדרך כלל יש להם העדפה לסגנון אחד או שניים.

שקופית 5 – תגובות החברים

"שקט או אש להבה?"

ביצד התייחסו חברי של יצחק ניסים להתלהבות שלו וכיצד התייחס אליה הרב שמעון אגסי?

מה דעתכם על תגובת חברי?

זכות ללמוד בכל דרך שמתאימה לו.

הוא צריך להתחשב בחבריו ללימוד.

זכות ללמוד בדרכו, אך עליו למצוא דרך שלא תפריע לחבריו.

אחר _____

הקדים

הלומדים ידונו במקרה ויבחנו אותו גם מנקודת מבטו של הרב שמעון אגסי, שהבין את דרך הלימוד של תלמידו יצחק נסים, וגם מנקודת מבטם של חבריו ללימודים של יצחק נסים, שהתלוננו על דרך הלימוד שלו.

הלומדים יוכלו לבחור מבין האפשרויות שניתנו או להציע תשובה אחרת.

שקופית 6 - דרכי תגובה שונות

דרכי תגובה שונות

האם קרה גם לכם, בלימודים או בכל תחום אחר, שמרחב התלהבות הובילכם בצורה שונה מהאחרים?

איך הרגשתם?

איך הסביבה קיבלה את זה?

האם לדעתכם זה תרם לפעילות שבה עסקתם?

הקדים

בקשו מהלומדים לשתף את חבריהם לכיתה במצבים שבהם הם הגיבו בהתלהבות שהייתה שונה ויוצאת דופן. בקשו מהם לספר על רגשותיהם ועל תגובות הסביבה.

הלומדים ישתתפו בסקר לייקים כדי להבין אם התלהבותם תרמה לפעילות שתיארו.

בלחיצה על "שאלות לדיון" תיפתח חלונית ובה שאלות נוספות לדיון בכיתה.

שקופית 7 – לומדים בכל מיני דרכים - פעילות בקבוצות

חלקו את הלומדים לשתי קבוצות.

עבדו לפי ההנחיות בשקופית. קבוצה אחת תהייה הקבוצה "המאופקת" והאחרת הקבוצה "המתלהבת".

אפשרו להם זמן עבודה על הנושא, ואחר כך אפשרו לנציגים מכל קבוצה להציג את הנושא שבחרו בדרך שקיבלו על עצמם.

לומדים בכל מיני דרכים - פעילות בקבוצות

התחלקו ל- 2 קבוצות

קבוצה 1 - הקבוצה המאופקת
מתנדבים יציגו בפני הכיתה רעיון שקרוב מאוד לליבם. הם יצטרכו להציג את הרעיון בצורה המאופקת והרציונלית ביותר שהם יכולים.

קבוצה 2 - הקבוצה המתלהבת
מתנדבים יציגו בפני הכיתה רעיון שקרוב מאוד לליבם. הם יצטרכו להציג את הרעיון בצורה המתלהבת והרגשית ביותר שהם יכולים.

הבא <

> הקודם

שקופית 8 – מתכנסים

שאלו את הלומדים לאיזו דרך הצגה הם התחברו יותר.

סכמו את דרכי העבודה בקבוצות תוך קישור והתייחסות לסגנונות למידה.

חזרו לסיפור ושאלו - האם תלמידיו של הרב אגסי היו מתנהגים אחרת אילו ידעו שזאת דרכו של יצחק נסים ללמוד וליהנות מחוויית הלמידה?

מתכנסים

לאיזו דרך הצגה התחברתם יותר?

האם תיקחו משהו גם מהסגנון שלא התחברתם אליו?

מתי לדעתכם צריך לנהוג באיפוק, ומתי צריך לנהוג בהתלהבות?

להתחלה <

> הקודם